

Kommissionsforslaget af 1911 foreslog denne Ordning erstattet af følgende: I hver Amtsraadsreds oprettes et Skoleraad, bestaaende af Amtmanden, 1 af Kredsens Provster, 7 Medlemmer valgt af Amtsraadet og Købstædernes Kommunalbestyrelser, 3 Lærerrepræsentanter og Amtsskolekonsulenten. Den sidste var en ny Embedsmand, der i hver Skoleraadsreds som forretningsførende Medlem af Skoledirektionen bl. a. skulde føre Tilsyn med Undervisningen i Skolerne. I hvert Provsti skulde der være en Skoledirektion, bestaaende af Amtmanden og 3 af Skoleraadet valgte Medlemmer, samt Amtsskolekonsulenten, og Amtmanden var — paa samme Maade som efter den nu gældende Ordning — Formand i dem alle.

Regeringens i 1911 fremsatte Forslag til Tilsynslov havde af Skoleraadet borttaget Provsten og Amtsskolekonsulenten, hvilken sidste helt var gaaet ud af Loven, og forhøjet Tallet paa de af Amtsraadet og Kommunalbestyrelserne i Købstæderne valgte Medlemmer af Skoleraadet til 9. Af Skoledirektionerne var Amtmanden og Amtsskolekonsulenten udtagne og Provsten indsat som forretningsførende Medlem, idet Direktionen skulde bestaa af 2 af Skoleraadet valgte Medlemmer foruden Provsten.

I Stedet for Amtsskolekonsulenten skulde der i hver Skoledirektionskreds beskikkes en i Kredsen fast ansat Lærer eller Lærerinde til at bistaa Direktionen som Konsulent. Han skulde afgive Betænkning i alle Sager om Undervisningsplaner og kunde paa Direktionens Vegne og efter dennes Bestemmelse aflægge Besøg i Kredsens offentlige Skoler.

Det af Folketinget i 1912 vedtagne Forslag havde af Skoleraadet udtaget de 3 Lærerrepræsentanter, og Skoleraadet skulde efter dette Forslag bestaa af Amtmanden og 12 af Amtsraadet og Købstædernes Kommunalbestyrelser valgte Medlemmer. Af Skoledirektionerne har Forslaget ladet Provsten udgaa og erstatte af et af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet valgt Medlem, der skulde være Direktionens Formand og forretningsførende Medlem. Forslaget har bibeholdt en fungerende Lærer i hvert Distrikt som Konsulent, men indskrænket hans Beføjelser; han kan ikke udsendes af Direktionen, men kun tilkaldes af Skolekommissionerne eller de paagældende Lærere.

Medens man saaledes Nord for Kongeaen stadig lever paa Ordningen af 1814 og 1856, er denne ikke blevet indført i de sønderjydske Landsdele. Ved Lov af 30. Juni 1920, jfr. Lov af 1. Maj 1923, er der

for det første oprettet et Skoleraad for hver Amtsraadsreds, bestaaende af Amtmanden som Formand, 5 dels af Amtsraadet, dels af Købstædernes (Flækkernes) Kommunalbestyrelser valgte Medlemmer og endelig af den for Skoleraadsredsen beskikkede Amtsskolekonsulent. Dernæst er der for hver Skoleraadsreds oprettet en Skoledirektion, bestaaende af Amtmanden, 1 af Skoleraadet valgt Medlem samt Amtsskolekonsulenten.

Ved Overvejelsen af Spørgsmaalet om Kredsstyret og Kredstilsynet stod Skolekommissionen af 1919 overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt det overhovedet var formaalstjenligt at opretholde en Skoledirektion, og da dette var besvaret bekræftende, hvorledes da denne Skoledirektion skulde sammensættes. Flertallet udtalte sig for at afskaffe baade Amtmanden og Provsten som „fødte“ Medlemmer og erstatte dem med et af Undervisningsministeren udnevnt Medlem; et stort Flertal udtalte sig derhos for at skaffe de særlig skoleinteresserede Indflydelse i Direktionen og derfor lade Amtets Skolekommissioner vælge to Medlemmer ind i Direktionen. Denne skulde dernæst ikke længer omfatte Provstierne, men Amterne. Til disse to Flertalsforslag har Ministeriet sluttet sig. Kommissionen udtalte sig dernæst for at udskille fra Skoledirektionerne de Bykommuner, hvor Skolevæsenets Organisation rent administrativt er saa udviklet, at en Melleminstans her kan undværes, og foreslog at lægge Tilsynet med disse Kommuners Skolevæsen direkte under Undervisningsministeriet.

Hermed blev Spørgsmaalet om Skoleraadenes Ophævelse rejst, og Kommissionen af 1919 udtalte sig for en Ophævelse af Skoleraadsadministrationen, forsaavidt Købstæderne angaar. For disses Vedkommende maatte da Skoleraadenes hidtidige Arbejde med Beregning og Fordeling af Statens Tilskud, Fastsættelse af Enkepensioner og Beregning af Pensionstillæg til Lærerpensionerne og andre Opgaver lægges ind til Centraladministrationen.

Ministeriet kan dog ikke finde Tiden inde til Skoleraadenes Ophævelse.

Udgifterne til Købstadlærernes Pensioner bæres stadig delvis af Skolefonden, saa at Købstædernes Forbindelse med Skolefondens Administration alligevel ikke endnu kan afbrydes. Endvidere skal fremhæves, at det ved Skoleraadenes Foranstaltning paases, at Grundlaget er